

ODPORÚČANIE RADY**z 20. júla 2020,****ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Malty na rok 2020**

(2020/C 282/18)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Komisia 17. decembra 2019 prijala ročnú stratégiu udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2020. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Komisia 17. decembra 2019 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽²⁾ aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Maltu neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky v eurozóne.
- (2) Správa o Malte na rok 2020 bola uverejnená 26. februára 2020. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Malta dosiahla pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 9. júla 2019 ⁽³⁾ (ďalej len „odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2019“), následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch, ako aj pokrok Malty pri dosahovaní jej národných cieľov stratégie Európa 2020.
- (3) Svetová zdravotnícka organizácia 11. marca 2020 oficiálne vyhlásila šírenie ochorenia COVID-19 za globálnu pandémiu. Ide o závažné ohrozenie verejného zdravia, ktoré sa dotýka občanov, spoločností aj hospodárstiev. Vyvíja výrazný tlak na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti, naruša globálne dodávateľské reťazce, spôsobuje volatilitu na finančných trhoch, vyvoláva otrasy v oblasti spotrebiteľského dopytu a negatívne vplýva na rôzne odvetvia hospodárstva. Ohrozuje pracovné miesta a príjmy ľudí, ako aj podnikanie spoločností. Spôsobila zásadný hospodársky otras, ktorý má v Únii už teraz závažné dôsledky. Komisia 13. marca 2020 prijala oznámenie, v ktorom vyzvala na koordinovanú ekonomickú reakciu na krízu, pričom táto reakcia by mala zahŕňať všetkých aktérov na vnútroštátnej úrovni i na úrovni Únie.
- (4) Viaceré členské štáty vyhlásili núdzový stav alebo zaviedli núdzové opatrenia. Akékoľvek núdzové opatrenia by mali byť striktné primerané, nevyhnutné, časovo obmedzené a v súlade s európskymi a medzinárodnými normami. Mali by podliehať demokratickému dohľadu a nezávislému súdному preskúmaniu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 301, 5.9.2019, s. 107.

- (5) Komisia 20. marca 2020 prijala oznámenie o aktivácii všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu. Všeobecnou únikovou doložkou podľa článku 5 ods. 1, článku 6 ods. 3, článku 9 ods. 1 a článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1466/97 a článku 3 ods. 5 a článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 (*) sa uľahčuje koordinácia rozpočtových politík v obdobiach prudkého hospodárskeho poklesu. Komisia vo svojom oznámení z 20. marca 2020 vyjadrila názor, že vzhľadom na očakávaný prudký hospodársky pokles v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 boli podmienky na aktiváciu všeobecnej únikovej doložky splnené, a požiadala Radu, aby tento záver schválila. Ministri financií členských štátov 23. marca 2020 vyjadrili súhlas s názorom Komisie. Zhodli sa na tom, že prudký hospodársky pokles si vyžaduje rozhodnú, ambicióznú a koordinovanú reakciu. Aktivácia všeobecnej únikovej doložky umožňuje dočasný odklon od postupu úprav smerom k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa za predpokladu, že to neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte. Pokiaľ ide o nápravnú časť paktu, Rada môže na základe odporúčania Komisie takisto rozhodnúť, že prijme revidovanú fiškálnu trajektóriu. Všeobecnou únikovou doložkou sa nepozastávajú postupy Paktu stability a rastu. Členským štátom to umožňuje odchýliť sa od rozpočtových požiadaviek, ktoré by sa za bežných okolností uplatňovali, zatiaľ čo Komisii a Rade to umožňuje uskutočniť potrebné opatrenia koordinácie politík v rámci paktu.
- (6) V záujme obmedzenia a kontroly šírenia pandémie ochorenia COVID-19, posilnenia odolnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti, zmiernenia sociálno-ekonomických dôsledkov pandémie prostredníctvom podporných opatrení pre podniky a domácnosti, ako aj v záujme zabezpečenia primeraných zdravotných a bezpečnostných podmienok na pracovisku s cieľom obnoviť hospodársku činnosť treba ďalej konať. Únia by mala v plnej miere využiť rozličné nástroje, ktoré má k dispozícii, na podporu úsilia členských štátov v týchto oblastiach. Členské štáty a Únia by zároveň mali spolupracovať na príprave opatrení, ktoré sú potrebné na návrat k normálnemu fungovaniu našich spoločností a hospodárstiev a k udržateľnému rastu, pričom tieto opatrenia by mali okrem iného zahŕňať zelenú a digitálnu transformáciu a mali by vychádzať z ponaučení z tejto krízy.
- (7) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 preukázala flexibilitu vnútorného trhu pri prispôbovaní sa mimoriadnym situáciám. Na to, aby bolo možné zabezpečiť rýchly a hladký prechod do fázy oživenia a zaistiť voľný pohyb tovaru, služieb a pracovníkov, by sa mimoriadne opatrenia, ktoré bránia normálnemu fungovaniu vnútorného trhu, mali zrušiť hneď ako prestanú byť nevyhnutné. Súčasná kríza poukázala na potrebu plánov pripravenosti na krízu v sektore zdravotníctva. Medzi kľúčové prvky na vypracovanie širších krízových plánov pripravenosti patria zlepšené stratégie nákupov, diverzifikované dodávateľské reťazce a strategické rezervy základných potrieb.
- (8) Zákonodarcia Únie už zmenil príslušné legislatívne rámce prostredníctvom nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 (†) a (EÚ) 2020/558 (‡), aby umožnil členským štátom mobilizovať všetky nevyužívané zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov na riešenie mimoriadnych účinkov pandémie ochorenia COVID-19. Uvedenými zmenami sa zabezpečí dodatočná flexibilita i zjednodušené a racionalizované postupy. V snahe zmierniť tlaky v oblasti peňažných tokov môžu členské štáty v účtovnom roku 2020 – 2021 zároveň využiť 100 % mieru spolufinancovania z rozpočtu Únie. Malte sa odporúča, aby tieto možnosti v plnej miere využila na pomoc najviac zasiahnutým jednotlivcom a odvetviam.
- (9) Malta predložila 30. apríla 2020 svoj národný program reforiem na rok 2020 a 2. mája 2020 svoj program stability na rok 2020. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.
- (10) Na Maltu sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu.

(*) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

(†) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 z 30. marca 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus) (Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5).

(‡) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/558 z 23. apríla 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013 a (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o špecifické opatrenia na zabezpečenie mimoriadnej flexibility pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 130, 24.4.2020, s. 1).

- (11) Vláda vo svojom programe stability na rok 2020 počíta so zhoršením celkového salda z prebytku vo výške 0,5 % hrubého domáceho produktu (HDP) v roku 2019 na deficit vo výške 7,5 % HDP v roku 2020. V roku 2021 sa predpokladá pokles deficitu na 3,6 % HDP. Po tom, ako pomer dlhu verejnej správy k HDP v roku 2019 klesol na úroveň 43,1 % HDP, v roku 2020 sa podľa programu stability na rok 2020 očakáva jeho zvýšenie na úroveň 54,5 %. Makroekonomický a fiškálny výhľad je ovplyvnený vysokou neistotou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19.
- (12) Malta prijala v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 a v rámci koordinovaného prístupu Únie včasné rozpočtové opatrenia na zvýšenie kapacity svojho systému zdravotnej starostlivosti, zamedzenie šíreniu pandémie a poskytnutie pomoci tým jednotlivcom a odvetviám, ktoré boli obzvlášť ťažko zasiahnuté. Podľa programu stability na rok 2020 predstavovali tieto rozpočtové opatrenia 4,1 % HDP. Medzi tieto opatrenia patria mzdové doplatky pre postihnuté odvetvia, zvýšenie kapacity sektora zdravotnej starostlivosti a sociálne opatrenia súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19. Malta okrem toho oznámila opatrenia, ktoré síce nemajú priamy vplyv na rozpočet, ale prispievajú k zabezpečeniu podpory likvidity pre podniky. V programe stability na rok 2020 sa odhaduje, že štátne záruky umožnia bankám zaistiť portfólio nových podnikových úverov pákovým efektom až do výšky 6,1 % HDP. Tieto opatrenia zahŕňajú záruky za úvery. V programe stability na rok 2020 sú potvrdené aj predtým ohlásené odklady dane v prípade daní z príjmu fyzických a právnických osôb, dane z pridanej hodnoty a príspevkov na sociálne zabezpečenie. Celkovo sú opatrenia, ktoré Malta prijala, v súlade s usmerneniami stanovenými v oznámení Komisie z 13. marca 2020. Úplné vykonávanie núdzových opatrení a podporných fiškálnych opatrení, po ktorom bude nasledovať preorientovanie fiškálnych politík na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, keď to hospodárske podmienky umožnia, prispeje v strednodobom horizonte k zachovaniu fiškálnej udržateľnosti.
- (13) Na základe prognózy Komisie z jari 2020 sa odhaduje, že pri nezmenených politikách bude saldo verejných financií Malty v roku 2020 na úrovni -6,7 % HDP a v roku 2021 na úrovni -2,5 % HDP. Predpokladá sa, že miera zadlženosti verejnej správy zostane v rokoch 2020 a 2021 pod úrovňou 60 % HDP.
- (14) Komisia vydala 20. mája 2020 správu vypracovanú v súlade s článkom 126 ods. 3 zmluvy, pretože Malta plánuje v roku 2020 nedodržať prahovú hodnotu deficitu na úrovni 3 % HDP. Z analýzy Komisie celkovo vyplýva, že kritérium deficitu, ako je vymedzené v zmluve a nariadení (ES) č. 1467/97, nebolo splnené.
- (15) V reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 realizovala Malta opatrenia na zamedzenie šírenia vírusu prostredníctvom účinnej zdravotníckej komunikačnej kampane, zavedenia fyzickej izolácie a karanténnych opatrení, monitorovania a vysokej miery testovania a sledovania kontaktov. Maltské orgány zároveň pracujú aj na zvyšovaní kapacít nemocníc vrátane kapacít jednotiek intenzívnej starostlivosti. Priame obstarávanie osobných ochranných prostriedkov (OOP) sa uskutočňuje na celoštátnej úrovni. Malta sa zároveň pridala k spoločnému verejnému obstarávaniu Únie v oblasti OOP, laboratórnych reaktantov, testov a ventilátorov. Pokiaľ ide o lieky a účinné látky, Malta aktívne monitoruje situáciu s cieľom identifikovať a predvídať akýkoľvek ich možný nedostatok a prijať okamžité nápravné opatrenia, najmä v prípade uzavretia hraníc tých krajín, ktoré obvykle tieto lieky alebo účinné látky dodávajú. Dňa 12. mája 2020 Komisia schválila program podpory investícií vo výške 11,5 milióna EUR, z ktorého sa má podporiť produkcia výrobkov súvisiacich s ochorením COVID-19 vrátane zdravotníckych výrobkov, ako sú vakcíny, nemocničné a zdravotnícke vybavenie vrátane ventilátorov a ochranné odevy a zariadenia. Zároveň došlo aj k účinnému premiestňovaniu a preškoleniu zdravotníckeho personálu. Odborníci v oblasti verejného zdravia, ktorí pracovali na rôznych pozíciách v regulačných orgánoch a na ministerstvách, boli v plnom rozsahu premiestnení a nasadení na pomoc pri zvládaní pandémie.
- (16) Maltská vláda podporila podniky finančnou podporou na účely telepráce a dotáciami pre pracovníkov, ktorí sú v povinnej karanténe. Vláda podnikom vrátane samostatne zárobkovo činných osôb poskytla aj záruky a možnosť odkladu dane. Zamestnanci pracujúci na plný úväzok v podnikoch pôsobiacich v odvetviach, ako je maloobchod, veľkoobchod, cestovný ruch a pohostinstvo, ktoré v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 utrpeli dramatické straty, alebo v odvetviach, ktoré museli na príkaz štátneho tajomníka pre verejné zdravie dočasne pozastaviť činnosť, budú mať každý týždeň nárok na pomoc až do výšky päťdňového platu, a to na základe mesačného platu vo výške 800 EUR. Zamestnanci v menej postihnutých odvetviach majú nárok na plat za jeden až dva dni týždenne na základe mesačného platu vo výške 800 EUR. Vláda zároveň ohlásila aj podporu pre osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, v ktorých sú obaja rodičia zamestnaní a ani jeden nemôže pracovať na diaľku, pracovníkov, ktorí v dôsledku súčasnej krízy prišli o zamestnanie, a nezamestnané osoby žijúce v prenájme. Vláda napokon zafinancuje až 2,5 percentuálneho bodu úrokových sadzieb pri bankových úveroch, ktoré si zoberú podniky zasiahnuté pandémiou ochorenia COVID-19.

- (17) Maltský systém zdravotnej starostlivosti prináša dobré zdravotné výsledky. Pandémia ochorenia COVID-19 však vyvinula na maltský systém verejného zdravotníctva bezprecedentný tlak. Na zlepšenie jeho odolnosti by bolo treba vyvinúť úsilie zamerané na budovanie kapacity zdravotníctva účinne reagovať na pandemické krízy, ako je napríklad COVID-19. Osobitné monitorovanie si vyžadujú tieto oblasti: a) čoraz vyššia miera spoliehania sa na zdravotné sestry zo zahraničia v akútnej a dlhodobej starostlivosti a na starších súkromných všeobecných lekároch; b) problémy so sprístupňovaním nových a inovačných liekov; c) vysoké hotovostné výdavky na primárnu a ambulantnú starostlivosť a niektoré lieky; a d) čakacie zoznamy na špecializované služby ambulantnej starostlivosti, ktoré sú stále dlhé a v poslednom čase sa predlžujú. Kľúčovou prioritou zostáva aj presmerovanie poskytovania služieb z nemocníc na primárnu zdravotnú starostlivosť.
- (18) Podľa prognózy Komisie z jari 2020 sa v roku 2020 očakáva zvýšenie nezamestnanosti na úroveň 5,9 % a v roku 2021 jej pokles na úroveň 4,4 %. V snahe zmierniť závažné dôsledky krízy na zamestnanosť Malta po konzultácii so sociálnymi partnermi prijala núdzové opatrenia s cieľom zabrániť prepúšťaniu uprednostnením krátkodobej práce. Prijatím režimu skráteného pracovného času na trvalejšom základe by sa zachovali pracovné miesta aj počas prechodu smerom k oživeniu hospodárstva. Kľúčové je zabezpečiť primeranú podporu a prístup k sociálnej ochrane pre všetkých pracovníkov vrátane samostatne zárobkovo činných osôb a počítať s pravdepodobne dlhým trvaním nezamestnanosti. Maltský systém sociálnej ochrany musí zároveň zabezpečiť, aby sa zahraničným pracovníkom poskytla primeraná podpora pri hľadaní alternatívneho zamestnania, pri udržaní si pracovných povolení, ak je to možné, a pri prístupe k ďalším sociálnym službám. Podiel dospelých s nízkou kvalifikáciou je pomerne vysoký a zhoršuje ho aj vysoký podiel osôb s predčasne ukončenou školskou dochádzkou. Súčasná kríza môže v niektorých odvetviach viesť k prehĺbeniu nedostatku zručností a v iných odvetviach k novému vymedzeniu potrebných zručností. V dôsledku toho naberá na dôležitosť mapovanie zručností a rekvalifikácia pracovníkov, najmä pokiaľ ide o digitálne a ekologické zručnosti. Malta dosiahla v poslednom období pokrok v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, no pretrvávajú značné výzvy vrátane vysokého podielu žiakov s nedostatočnou úrovňou základných zručností.
- (19) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 spôsobila, že na Malte sa začalo za naliehavú prioritu považovať urýchlené poskytnutie podpory likvidity podnikom. Veľký význam má zabezpečenie nepretržitého toku úverov a prístupu k financovaniu, a to najmä pre malé a stredné podniky v najviac postihnutých odvetviach. Významnú úlohu pri účinnom vykonávaní opatrení na podporu likvidity zohráva bankový systém, a to poskytovaním úverov a nasmerovaním verejných záruk, čím prekonáva konzervatívny prístup k poskytovaniu úverov v praxi, ktorý bol pozorovaný pred krízou. V procese navrhovania a vykonávania týchto opatrení treba zohľadniť odolnosť bankového sektora.
- (20) Pokiaľ ide o podporu oživenia hospodárstva, bude dôležité, aby sa čím skôr realizovali pripravené verejné investičné projekty a aby sa podporili investície súkromného sektora, a to aj prostredníctvom príslušných reforiem. Investície na podporu oživenia sú príležitosťou nasmerovať maltské hospodárstvo udržateľnejším smerom. Transformácia Malty na klimaticky neutrálne hospodárstvo si bude vyžadovať rozsiahle súkromné aj verejné investície, a to počas dlhšieho časového obdobia. Investície na zníženie emisií skleníkových plynov, opísané v národnom energetickom a klimatickom pláne krajiny, a na riešenie ďalších negatívnych environmentálnych externalít, najmä v sektoroch ako stavebníctvo a doprava, môžu pomôcť dosiahnuť dvojitý cieľ, ktorým je oživenie hospodárstva a udržateľnosť. Podpora obnovy existujúceho fondu budov a cieľných programov odbornej prípravy pomôže zlepšiť energetickú hospodárnosť budov. Realizáciou ďalších investícií do udržateľnej dopravy sa môžu zabezpečiť reálne alternatívy k využívaniu osobných automobilov. Naprogramovanie Fondu na spravodlivú transformáciu, ktorý je predmetom návrhu Komisie, na obdobie 2021 – 2027 by mohlo Malte pomôcť riešiť niektoré výzvy, ktoré predstavuje prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo, ako je uvedené v prílohe D k správe o krajine na rok 2020. To by Malte umožnilo čo najlepšie tento fond využiť.
- (21) Ak sa bude klásť väčší dôraz na výskum a inovácie a ak sa tieto aspekty lepšie začlenia do podnikateľského prostredia, podporí sa tým udržateľnosť vedomostného ekonomického modelu Malty. Malta pre svojich občanov a podniky vyvinula služby elektronickej verejnej správy vrátane viacerých mobilných aplikácií. Miera ich využívania verejnosťou je však naďalej nízka. S cieľom uľahčiť digitálnu transformáciu hospodárstva je nevyhnutné nabádať občanov a podniky k tomu, aby využívali digitálne verejné služby.
- (22) Prechod Malty na medzinárodne orientovaný sektor služieb a jej špecializácia na diaľkové hry, virtuálne aktíva a systémy občianstva a pobytu – hoci prispievajú k hospodárskemu rastu – spôsobujú, že krajina je náchylná na riziko prania špinavých peňazí, ktoré sa ešte musí zmierniť. V snahe predchádzať týmto rizikám a bojovať s nimi boli prijaté kroky na posilnenie úlohy orgánu dohľadu nad oblasťou boja proti praniu špinavých peňazí (AML). Posilnená bola aj spolupráca s ďalšími príslušnými orgánmi. Znepokojenie však vyvoláva prax maltského úradu pre finančné služby interne najímať na úlohy dohľadu súkromné konzultačné služby. Problematické zostávajú aj nedostatky pri vyšetrovaní a stíhaní prípadov prania špinavých peňazí. Celkový rámec správy vecí verejných by

posilnilo, ak by sa zlepšil vnútroštátny dohľad nad medzinárodne orientovanými finančnými podnikmi, ktoré na Malte dostali licenciu. V odvetví poisťovníctva je zásadne dôležitá spolupráca medzi vnútroštátnymi a zahraničnými orgánmi dohľadu. Zároveň existuje priestor na zlepšenie v oblasti dohľadu nad pobočkami bánk z tretích krajín, ako aj na zlepšenie v prístupe zameranom na riziká a v oceňovaní primeranosti riadenia rizík v prípade bankových inštitúcií.

- (23) Pre zvýšenie efektívnosti a spravodlivosti daňových systémov má naďalej kľúčový význam boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu. Účinky presahovania stratégií agresívneho daňového plánovania daňovníkov medzi členskými štátmi si vyžadujú koordinované kroky v oblasti vnútroštátnych politík, ktoré by doplnili legislatívu Únie. Malta podnikla kroky na riešenie praktík agresívneho daňového plánovania tým, že vykonala predtým dohodnuté medzinárodné a európske iniciatívy, no zaobchádzanie s rezidentnými spoločnosťami s daňovým sídlom mimo krajiny, ako aj systémy udeľovania občianstva a povolení na pobyt investorom, ktoré ani nevyžadujú, aby osoba mala na Malte pobyt na daňové účely, predstavujú v prípade spoločností aj jednotlivcov riziko dvojitého nezdanenia.
- (24) Malta zároveň čelí výzvam súvisiacim s posilnením svojej inštitucionálnej kapacity bojovať proti korupcii. Malta ohlásila reformy zamerané na posilnenie vyšetrovania a stíhania korupcie, pričom prebiehajú konzultácie s relevantnými zainteresovanými stranami – najmä s Benátskou komisiou – o reforme súdnictva. Na dokončenie všetkých týchto reforiem a ich zavedenie do praxe je potrebné prijať konkrétne opatrenia.
- (25) Zatiaľ čo odporúčania pre jednotlivé krajiny stanovené v tomto odporúčaní (ďalej len „odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2020“) sa zameriavajú na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov pandémie a na uľahčenie hospodárskeho oživenia, odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2019 zahŕňali aj reformy, ktoré sú nevyhnutné na riešenie strednodobých až dlhodobých štrukturálnych výziev. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2019 sú naďalej relevantné a budú sa aj naďalej monitorovať počas celého budúceho európskeho semestra. To zahŕňa aj odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2019 týkajúce sa hospodárskych politík súvisiacich s investíciami. Všetky odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2019 by sa mali zohľadniť pri strategickom plánovaní financovania politiky súdržnosti po roku 2020, a to aj v prípade zmierňujúcich opatrení a stratégií ukončenia opatrení v súvislosti so súčasnou krízou.
- (26) Európsky semester poskytuje rámec pre nepretržitú koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti v Únii, čo môže prispieť k udržateľnému hospodárstvu. Členské štáty vo svojich národných programoch reforiem na rok 2020 zhodnotili pokrok, ktorý sa dosiahol pri plnení cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Zabezpečením plného vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2020 prispeje Malta k pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a k spoločnému úsiliu zameranému na zabezpečenie konkurencieschopnej udržateľnosti v Únii.
- (27) Úzka koordinácia medzi hospodárstvami je v hospodárskej a menovej únii kľúčovým predpokladom, aby sa hospodárstva rýchlo zotavili z ekonomických následkov pandémie ochorenia COVID-19. Malta ako členský štát, ktorého menou je euro, by mala zabezpečiť, aby jej politiky boli aj naďalej v súlade s odporúčaniami pre eurozónu na rok 2020 a aby sa koordinovali s politikami ostatných členských štátov, ktorých menou je euro, a to s prihliadnutím na politické usmernenie Euroskupiny.
- (28) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2020 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Malty, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2020. Zároveň posúdila program stability na rok 2020, národný program reforiem na rok 2020 a opatrenia prijaté v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny adresované Malte v predchádzajúcich rokoch. Komisia zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku na Malte, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.
- (29) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability na rok 2020 a jej stanovisko (7) je zohľadnené najmä v odporúčaní 1, ktoré je uvedené ďalej,

(7) Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Malta v rokoch 2020 a 2021 prijala opatrenia s cieľom:

1. prijať v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu stability a rastu všetky potrebné opatrenia na účinné riešenie pandémie ochorenia COVID-19, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti, pokiaľ ide o zdravotný personál, kritický zdravotnícky materiál a primárnu zdravotnú starostlivosť;
2. konsolidovať režimy skráteného pracovného času a zabezpečiť primeranosť ochrany v nezamestnanosti pre všetkých pracovníkov. Zvýšiť kvalitu a inkluzívnosť vzdelávania a rozvoja zručností;
3. zabezpečiť účinné vykonávanie opatrení na podporu likvidity pre dotknuté podniky vrátane samostatne zárobkovo činných osôb. Čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva. Zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie, udržateľnú dopravu, nakladanie s odpadom, výskum a inovácie;
4. dokončiť reformy zamerané na súčasné nedostatky v oblasti inštitucionálnych kapacít a správy vecí verejných s cieľom posilniť nezávislosť súdnictva. Pokračovať v úsilí zameranom na náležité posúdenie a zmiernenie rizík v oblasti prania špinavých peňazí a zabezpečiť účinné presadzovanie rámcu pre boj proti praniu špinavých peňazí. Zintenzívniť opatrenia na odstránenie prvkov daňového systému, ktoré jednotlivcom a nadnárodným spoločnostiam uľahčujú agresívne daňové plánovanie.

V Bruseli 20. júla 2020

Za Radu
predsedníčka
J. KLOECKNER